

ZÁKLADNÍ NEODKLADNÁ RESUSCITACE DOSPĚLÝCH

Osnova:

- Resuscitace – charakteristika
- Příčiny zástavy životních funkcí
- Příznaky zástavy
- Cíl oživování
- Postup oživování
- Nevhodné postupy
- AED

Zdroje:

https://www.youtube.com/watch?v=ICo_F-h8joA resuscitace komplet

<https://www.youtube.com/watch?v=CJzBnzcE> srdce

<https://www.cervenykriz.eu/cz/standardy.aspx>

<http://www.zachranny-kruh.cz/>

<https://ppp.zshk.cz/vyuka/neodkladna-resuscitace.aspx>

Zpracovala: Mgr. Dagmar Maršálková

RESUSCITACE = KŘÍŠENÍ, OŽIVOVÁNÍ
VE STADIU KLINICKÉ SMRTI.

ZA NÁSTUP KLINICKÉ SMRTI POVAŽUJEME **ZÁSTAVU OBĚHU**
(dechu)

ZÁSTAVA OBĚHU = PŘERUŠENÍ OBĚHU KRVE
z důvodu **SELHÁNÍ ČINNOSTI SRDCE JAKO PUMPY.**

Smrt biologická = smrt člověka – **smrt mozku** (nevratný stav,
nastává 3 – 5 minut po zástavě krevního oběhu)

PŘÍČINY zástavy krevního oběhu:

- 1. Srdeční = náhlá zástava oběhu (*nejčastější příčina* zástavy oběhu *u dospělých osob*)**
 - a. **onemocnění srdce** (ischemická choroba srdeční - infarkt, srdeční selhání při arytmií – poruše srdečního rytmu)
 - b. **úraz elektrickým proudem**
- 2. Ostatní příčiny**
 - a. **dechové** (dušení, neprůchodnost dýchacích cest, dechové selhání)
 - b. **těžké úrazy hrudníku, úrazy spojené s velkou krevní ztrátou**
 - c. **tonutí**

TYPICKÉ PŘÍZNAKY:

- 1. Náhlá ztráta vědomí** (stojící padá, sedící se hroutí, ležící přestává komunikovat), postižený nereaguje na oslovení a mírné zatřesení
- 2. Porucha dýchání** – postižený má **lapavé vdechy** nebo **nedýchá vůbec** (nedýchá normálně)

POSTIŽENÝ OHROŽEN:

- během **3–5 minut** bez účinného ožívování dochází k postupnému **odumírání mozkových buněk** = **biologická smrt**
 - *bez účinné resuscitace* = **nepřímá masáž srdeční nemá postižený šanci na přežití**

CÍL RESUSCITACE (oživování, kříšení):

- **udržení krevního oběhu** – udržení funkce srdce – pumpy resuscitací - **nepřímou masáží srdeční** do příjezdu zdravotnické záchranné služby nebo do obnovení životních funkcí
- **VOLAT ZZS** - co nejrychlejší příjezd zdravotnické záchranné služby – poskytnutí odborné první pomoci a transport do zdravotnického zařízení

POSTUP PRVNÍ POMOCI:

- **Bezpečné prostředí** = zachránce se ujistí, že jemu ani postiženému na místě nehrozí žádné další nebezpečí
- **Vyšetření vědomí** = **osloví** postiženého a mírně **zatřese** rameny– zjistí tak, zda reaguje (oslovení, bolestivý podnět – úder do tváře, štípnutí do ušního lalůčku)
 - pokud postižený **reaguje**, zachránce ho ponechá v poloze, v jaké ho našel (pokud mu v ní nehrozí další nebezpečí - poloha na boku), a v případě potřeby **přivolá zdravotnickou záchrannou** službu a poskytne první pomoc

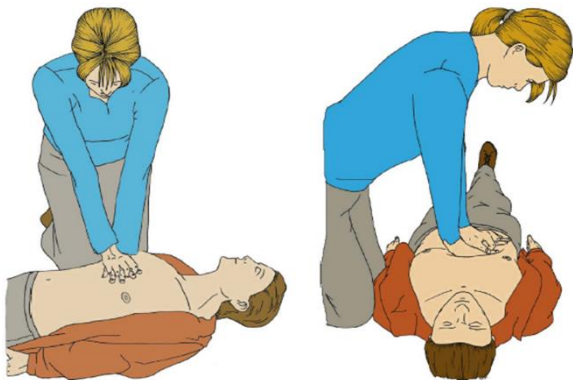
- pokud postižený **nereaguje**: záchránce se pokusí přivolat někoho dalšího na pomoc, šetrně **otočí postiženého na záda** - pevná rovná podložka
- **uvolní dýchací cesty záklonem hlavy a zvednutím brady**

(jednu ruku položí **na čelo** postiženého a tlakem na ni zakloní hlavu, zároveň špičky prstů druhé ruky položí pod **bradu** postiženého a **zvedne** ji) - udržuje takto uvolněné dýchací cesty

- **zkontroluje**, zda postižený normálně **dýchá** (sleduje **pohyby hrudníku**, tváří a uchem přiloženým k ústům postiženého poslouchá **dechové zvuky** a pocítuje **proudící vzduch** na své tváři)
- pokud postižený **nereaguje** a záchránce má pochybnost, zda normálně dýchá, **nedýchá**:
- přivolat někoho dalšího na pomoc, **volat ZZS**
- záchránce se pokusí dotazem zjistit, zda je na místě dostupný **automatizovaný externí defibrilátor**. Pokud ano, zajistí jeho neprodlené donesení a postupuje podle pokynů přístroje

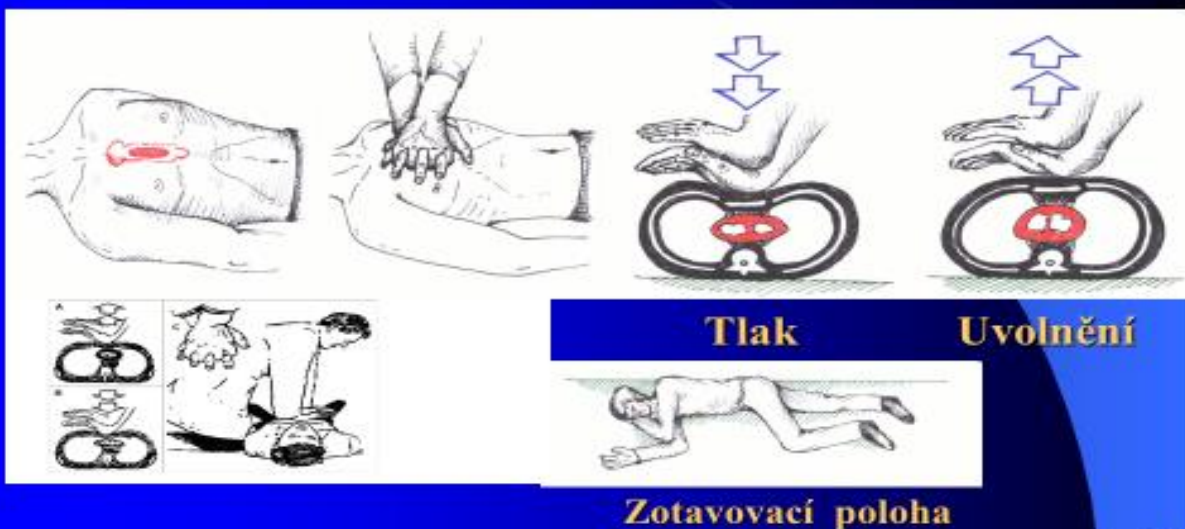
- **zahájení nepřímé masáže srdeční**

- zachránce **poklekne vedle** hrudníku postiženého
- položí **dlaň jedné ruky** **doprostřed** hrudníku

postiženého, **hranu dlaně druhé ruky přiloží na ruku první** a zajistí, aby se žádný tlak nepřenášel na žebra postiženého (výhodné je **propletení prstů**)

- zaujme **polohu kolmo nad hrudníkem** postiženého a s **pažemi propnutými** v loktech
- stlačuje hrudník frekvencí alespoň **100 stlačeních za minutu**
- do **hloubky 5–6cm**

Nepřímá masáž srdce

- po každém stlačení *umožní návrat hrudníku do původní polohy*, **neztrácí však kontakt** mezi svými rukama a hrudníkem postiženého pokračuje v nepřerušovaném **stlačování hrudníku** frekvencí alespoň 100 za minutu **do příjezdu zdravotnické záchranné služby** nebo dokud se postižený nezačne budit - **oživení** (hýbat se, otevírat oči, normálně dýchat)

začne-li se v průběhu oživování postižený budit (hýbat se, otevírat oči, normálně dýchat), přeruší záchránce oživování

- **udrží polohu na zádech se záklonem hlavy** , polohu na boku polohy – pouze v vyjímce.
- **Postiženého udržuje v teple, tichu – Protišoková opatření** ..
- **Postiženého kontroluje do předání ZZS**
 - V případě potřeby **znovu zahájí oživování – NEPŘÍMOU MASÁŽ SRDEČNÍ.**

- ***pokud je k tomu zachránce vyškolen a je ochoten provádět umělé dýchání,*** kombinuje stlačení hrudníku a umělé vdechy v poměru **30:2** následujícím způsobem:

- **po 30 stlačeních hrudníku** (zahájí oživování) poté uvolní znovu **záklonem** hlavy a **zvednutím brady** dýchací cesty, přitom **pootevře ústa** postiženého palcem a ukazovákem ruky spočívající na čele postiženého **stiskne nosní křídla** normálně se nadechne, přiloží svá ústa těsně na ústa postiženého a plynule **vydechne do postiženého**, přitom sleduje, zda se hrudník postiženého zvedá, poté zachránce oddálí svá ústa a **umožní postiženému vydechnout.**

Znovu se nadechne a stejným postupem vdechne ještě jednou do postiženého; nikdy se nepokouší o více než **dva umělé vdechy za sebou** (pokusy o umělé vdechy trvají maximálně 5 sekund); pokud jsou první dva pokusy o umělé vdechy neúspěšné, před dalšími pokusy **zkontroluje dutinu ústní** postiženého, odstraní případnou

viditelnou překážku a ověří, zda je dostatečný záklon hlavy a zvednutí brady postiženého

- po dvou vdeších **bez prodlení začne znovu stlačovat hrudník**, pokračuje v nepřerušovaném oživování v poměru **30 stlačení hrudníku ku 2 vdechům** do příjezdu zdravotnické záchranné služby nebo dokud se postižený nezačne budit (hýbat se, otevírat oči, normálně dýchat).

NEVHODNÉ POSTUPY:

- nerozpoznání zástavy oběhu - **prodlení!!**
(mylná interpretace lapavých dechů, záměna stavu za epilepsii, opilost atd.)
- **přerušování masáže**
- **nedostatečná frekvence stlačení** (méně než 100 za minutu)
- **nedostatečná hloubka stlačení**

ZÁKLADNÍ NEODKLADNÁ RESUSCITACE S POUŽITÍM

AED

(AUTOMATIZOVANÉHO EXTERNÍHO
DEFIBRILÁTORU)

AUTOMATIZOVANÝ EXTERNÍ DEFIBRILÁTOR
(AED) UMOŽŇUJE OBNOVU ŘÁDNÉHO
SRDEČNÍHO RYTMU U POSTIŽENÝCH S
NÁHLOU ZÁSTAVOU OBĚHU (TJ. ZÁSTAVOU
OBĚHU SRDEČNÍHO PŮVODU).

- AED je určen **pro použití u dospělých** postižených
 - **standardní AED** je určen **pro použití u dětí nad 8 let věku**
 - U dětí mladších je vhodné použít AED **speciálně upravený, nebo se speciálními (dětskými) samolepicími elektrodami.**

- *Pokud takový není dostupný, lze použít i běžný AED.*

Cíl použití:

- udržení krevního oběhu resuscitací do příjezdu zdravotnické záchranné služby
- **podání defibrilačního výboje** v nejkratším možném čase – úprava – **normalizace srdečního rytmu**

POSTUP PRVNÍ POMOCI:

pokud postižený **nereaguje** a záchránce má pochybnost, zda normálně dýchá, **nedýchá** :

- záchránce **vyšetří** postiženého, přivolá někoho dalšího na **pomoc**, volá **ZZS** a zajistí **přinesení AED** automatizovaného externího defibrilátoru
- záchránce **poklekne** vedle hrudníku postiženého, položí dlaň jedné ruky **doprostřed hrudníku** postiženého, hranu dlaně druhé ruky přiloží na ruku první a zajistí, aby se žádný tlak nepřenášel na žebra postiženého (výhodné je propletení prstů)
- záchránce zaujme polohu **kolmo nad hrudníkem** postiženého a s pažemi propnutými v loktech stlačuje hrudník frekvencí alespoň **100 stlačeních za minutu do hloubky 5–6cm**
- jakmile je AED k dispozici, záchránce ho zapne a **přilepí elektrody** na hrudník postiženého; je-li na

místě ***více než jeden záchránce, stlačování
hrudníku by mělo během této doby pokračovat***

- záchránce dále následuje **pokyny AED - nedotýká se postiženého, když AED analyzuje** rytmus, a je-li doporučen **výboj**, ujistí se, že se postiženého nikdo nedotýká; následně stiskne odpovídající tlačítko na přístroji (plně automatické přístroje podají výboj bez nutnosti stisknout tlačítko)
- okamžitě **po výboji začne záchránce znovu stlačovat hrudník** postiženého
- dále záchránce **pokračuje v resuscitaci podle výzev AED** do příjezdu zdravotnické záchranné služby nebo dokud se postižený nezačne budit (hýbat se, otevírat oči, normálně dýchat)
 - zotavovací poloha, 5T, kontrola

*pokud je k tomu záchránce vyškolen a je ochoten provádět umělé dýchání, kombinuje stlačení hrudníku a umělé vdechy v poměru **30:2**, přitom rovněž respektuje pokyny automatizovaného externího defibrilátoru*